

чено въведение в книгата и въобще в поезията на Вапцаров. Въведение към всичко, което е написал и което би написал, ако бе останал по-дълго жив. Обяснение на нейния основен патос.

Както свидетелства Бойка Вапцарова, именно подчертаното внимание към оформлението на стихосбирката като цялост е накарало Вапцаров да реши „вместо предговор стихосбирката да започне със стихотворение, което да има автобиографичен характер”⁵. И колко не служебно, а дълбоко вътрешно е била почувствана тази нужда, се вижда от написаното в последния момент за тази цел и отпечатано дори без да се иска необходимото разрешение от цензурата стихотворение „Вяра“, без което днес не бихме могли да си представим поетичния образ на автора на „Моторни песни”⁶.

Но както всичко в поезията на Вапцаров и този автобиографизъм на личната изповед тук е прераснал в едно широко обобщение – за нуждата на човека от вяра, че животът може и ще стане по-хубав, отколкото е сега. Идея, която ни въвежда в основната идейно-тематична характеристика на книгата, най-обобщаващо открояна в нейната първа част и специално в това нейно уводно стихотворение.

Но това не значи, че поетът обича само идеята за този бъдещ живот. Неговото поетическо световъзприемане е по-сложно и именно в това е неговата емоционална заразителност.

В 20-те стихотворения на „Моторни песни“ преброих 27 пъти съществителното „живот“ и 4 пъти глагола „живея“. 10 от тези употреби са именно в уводното стихотворение „Вяра“, явно задаващо основното отношение към живота. И не случайно именно тук най-ясно са открити разликите и нюансите в значението и емоционалната окраска при поетичната употреба на това широко понятие.

В началното въвеждащо изречение на „Вяра“ глаголът *живея* е употребен в най-широкия му неутрален смисъл, обобщаващ физиологичното, социално и духовно съществуване на човека („Ето – аз дишам,/ работя,/ живея/ и стихове пиша“). Още в следващото изречение обаче абстрактното съществително *живот* става художествен образ. И този поетически одухотворен образ на живота вече е нещо враждебно, с което лирическият Аз се гледа „под вежди“ и с което се бори. А от друга страна, строфата неочаквано завършва с пределно категоричната декларация на лирическият Аз:

*С живота сме в разпра,
но ти не разбирай,
че мразя живота.
Напротив, напред! –*